

Oponentský posudek diplomové práce Bc. Moniky Krocové Lexikon v jazyce Beauty vlogů

V teoretické části diplomové práce autorka vymezuje základní pojmy, popisuje slovotvornou a neslovotvornou utvářenost slov, přibližuje prostředí platformy YouTube a obecně charakterizuje mluvu beauty a fashion vlogerů. Diplomandka zde prokazuje velmi dobrou znalost odborné literatury.

Formulace dvou hypotéz je nevhodná, takové hypotézy totiž není třeba ověřovat výzkumem:

- „z hlediska časové povahy lexémů budou neologismy převažovat nad archaismy,
- budou se zde vyskytovat sociolektismy“.

Autorka uvádí, že metodou excerpcce získala velké množství výrazů, které s ohledem na rozsah práce musela omezit. Vysvětluje: „Upřednostnili jsme proto hledisko frekvence a zahrnuli jsme do slovníku a analyzovali jsme jen ty výrazy, jež se objevily u všech youtuberek, nebo alespoň pětkrát u jedné z nich.“ Uplatněním takovýchto kritérií výběru, která se mohou jevit jako diskutabilní, autorka získala 138 výrazů, jež se staly předmětem analýzy. Je třeba ocenit velice důkladnou analytickou práci, přesto konstatuji, že řada výrazů, které se jako „frekventované“ ve slovníku ocitly, nejsou z hlediska stanovených hypotéz podstatné (např. barva, bota, obchod, kabát, kabelka, kalhotky, kůže apod.) a že přesněji zvolené hypotézy a přesněji zvolená metodika vedoucí k jejich ověření by mohly autorce ušetřit hodně námahy.

Při sestavování slovníku autorka využila kromě jiných zdrojů i ČNK, konkrétně Slovo v kostce. Aplikace Slovo v kostce slouží k rychlému zjištění toho, jak se slovo používá; vhodnější by bylo použít aplikaci Kontext, korpus syn2020. Autorka si se čtením údajů zjištěných v aplikaci ČNK Slovo v kostce nevěděla rady, a tak ve slovníku uvádí nesmyslné údaje (houbička – 1,19 milionů slov v ČNK, kabelka – 22,2 milionů slov v ČNK atd.). Zjištěné údaje jsou totiž tzv. i. p. m., tj. kolikrát připadá dané slovo na milion slov v ČNK.

Řadu chyb obsahuje kapitola Třídění výrazů na základě způsobu jejich tvoření. Při obhajobě by autorka měla odpovědět na otázky týkající se jejich tvrzení na s. 47:

1. Byla substantiva *líčení* a *oblečení* utvořena příponou *-ení*?
2. Bylo sloveso *hodit se* utvořeno formantem *-i-* a sloveso používat formantem *-a-*?
3. Byla derivací konverzní utvořena slova *kůže*, *stín*, *vůně*?

Nepřesná, popř. chybná vyjádření se vyskytují i v části diplomové práce, v níž autorka analyzuje mluvu všech tří vlogerek z hlediska hláskoslovného: s. 41 – „vypouštění písmena *j* – *sme*“.

V diplomové práci se vyskytují i některé formální nedostatky.

Chyba morfologická:

S. 5: „*Termínem vlog se rozumí video blog, jež na rozdíl od blogu obsahuje místo psaného textu mluvené slovo.*“

S. 27: Porušení shody:

„*...z nichž některý/každý nefunguje stejným způsobem (tj. s obdobnou funkcí) v jiném/jiných kombinacích, popř. se vyskytuje pouze v kombinaci jediné/několika málo.*“

Přes uvedené nedostatky diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci dobře.

Plzeň 6. 9. 2023

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.,
oponentka diplomové práce

Souhlasí s originálem

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

J. Vejvodová